

STUDENTEN-WEEKBLAD.

Redacteuren: G. J. van den Broek, M. H. Damme Jr.,
G. D. Jordens, J. F. Ligtenberg, S. H. Stoffel.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f3,50, bij vooruitbetaling f3, - per jaar.

De jaargang loopt van 1 October tot 30 September. De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

UITGEVER:
J. WALTMAN Jr.
DELFT.

Inzendingen die Dinsdagmiddag 12 uur niet aan het redactie-adres zijn bezorgd, kunnen niet meer in het eerstkomend nummer worden opgenomen.

Het adres voor redactie en administratie is: Binnenwatersloot 33.

De uitbreiding der „Societeit Phoenix”.

Nu het Handelsblad en andere bladen een klein berichtje over de uitbreiding der Societeit Phoenix opnamen, komt het mij gewenscht voor, dat ook een onzer Studenten-weekbladen eens een artikel bevat over een onderwerp dat velen in Delft zeer ter harte moet gaan.

Het bestuur der Societeit was zoo welwillend mij al die gegevens te verstrekken, welke ik noodig had.

Reeds zeer spoedig zullen op de Societeit te zien zijn de plannen voor die uitbreiding opgemaakt door de architecten A. van der Lee en J. H. W. Leliman. Een enkel woord van opwekking om die ontwerpen te gaan zien is hier geenszins misplaatst. Het bestuur zal op die bezichtigingsdagen gaarne desgewenscht inlichtingen geven en houdt zich dan tevens voor gegrondde opmerkingen aanbevolen. Om evenwel het bezichtigen eenigszins gemakkelijk te maken kunnen misschien de volgende mededeelingen van nut zijn.

Dat de bestaande lokalen, gebouwd in een tijd dat er 160 leden waren thans te klein zijn geworden nu 400 leden min of meer geregeld de Societeit bezoeken behoeft waarlijk niet te verwonderen, de conversatiezaal is bij tusschenpoozen te klein maar doorlopend doet zich het gebrek aan ruimte gevoelen in het buffet en de keuken. Klachten over slechte bediening (vooral op feesten) en koud eten à la carte vinden heusch hun oorzaak niet in de bedienden, doch zuiver en alleen in deze fouten. Wie tegen etenstijd in de keuken is geweest waant daar eer een goochelaar dan een kok aan het werk te zien. Hoe of dáár voor een eettafel van 40 couverts en tegelijkertijd voor 30—40 leden, die à la carte eten (sommigen met 5 schaaltes) gekookt wordt, men zou het niet kunnen gelooven als het niet dagelijks te zien was.

De veel grootere keuken in het sousterrain is de voornaamste uitbreiding beneden. Meer kelderruimte voor wijn en vooral een goede bierkelder zijn aanwinsten welke niet gering mogen geschat worden. (De tegenwoordige bierkelder ligt naast de keuken, vandaar, dat het bier dikwijls lauw is.)

Gaan wij naar de verdieping welke de meeste leden het beste kennen, die welke de conversatie- en biljardzalen bevat. Het bestuur heeft in overleg met de beide architecten gemeend niets te mogen veranderen aan de tegenwoordige conversatiezaal, al leek het wenschelijk in den beginne, om de groote pilaren te doen vervallen of althans in omvang te verminderen. Eene andere overweging, n.l., dat één, gróóte zaal, hoe zeer ook op feesten gewenscht, in het dagelijksch leven te ongezellig zou worden, gold hierbij ook. De ronde uitbouw van de tegenwoordige biljardzaal wordt afgebroken en het overblijvende gedeelte wordt een tweede conversatiezaal; een geheel nieuwe biljardzaal, ruimte biedende voor 5 biljarten wordt achter uitgebouwd. Een veel grooter buffet komt in de plaats van het waschkamertje, terwijl het tegenwoordige buffet herschapen wordt in een schouw. Betere en grootere garderobe-, waschkamer en w. c.'s vinden verder op deze verdieping hunne plaats. De directeurskamer komt vrij voor spreekkamer waarin waarschijnlijk een telefooncél wordt aangebracht.

Boven zullen nog de meest ingrijpende veranderingen gevonden worden. De 2de conversatiezaal moet n.l. een

bovenlicht krijgen. Om dit bovenlicht is een galerij geprojecteerd toegang gevende tot een geheel nieuwe en grootere eetzaal. Een senaatskamer en eene, zij het ook kleine, vergrooting van de leeszaal zijn mede verkregen.

Een misstand in het tegenwoordige gebouw — de w. c. aan de voorgevel met een gewitte ruit — wordt opgeheven door verplaatsing naar achteren. Het vrij komende kamertje wordt waarschijnlijk ingericht voor de nieuw in te stellen leeszaal-commissie ¹⁾.

Men ziet: groote plannen met vele verbeteringen waarbij nog — en last not least — moet genoemd worden eene centrale verwarming der benedenverdieping met daarmee verbonden betere ventilatie zijn in uitzicht gesteld.

Evenwel daarvoor is geld noodig en vrij veel ook. Het bestuur rekent er echter op dat allen zullen meewerken eene nieuw uit te schrijven leening geplaatst te krijgen. Dat ieder, in de kerstvacantie thuis zijnde, er eens over spreekt met ouders of vrienden zoodat in Januari blijkt dat de nieuwe leening ruim volteekend is. Een aandeeltje van f100.— rentende 4⁰/₀ 's jaars is nog wel te plaatsen; vooral als de leening solide is. Dat dit laatste het geval is hoop ik U in een volgend artikel te kunnen aantonen.

H. P. G. DEN TEX.

¹⁾ Zie de ingediende wetswijziging van den heer J. F. LIGTENBERG.

Bestrijding?

De heer Beukers heeft de lezers van de „Residentie-bode” trachten te overtuigen van de slechtheid der sociaal-democraten. Dat zal hem wel gelukt zijn. Lezers van de „Residentie-bode” gelooven zoo iets wel graag. Of echter de lezers van het „Studenten-weekblad”, die de stukken over katholieken en arbeidersbeweging aandachtig lezen, het betoog van den katholieken schrijver even pakkend zullen vinden, trekken we voorzigtiglijk in twijfel. Hieronder geven we hun de genotvolle lezing van het artikel waarvoor de heer Beukers in de „Residentie-bode” van Zondag l.l. ²/₃ kolom plaatsruimte kreeg.

„Mijnheer de Redacteur.

DE SOCIAAL-DEMOCRATIE IN DELFT.

„In het nummer van 1 November van het „Studenten-Weekblad” mocht ik weer eens een paar heerlijke artikeltjes smaken van eenige studenten: sociaal-democraten.

Reeds meermalen traden zij op tegen de katholieken, bijna altijd op een spottende manier. Eindelijk wil ondergeteekende (R. K. student te Delft) eens trachten het walgelijke van hun optreden eens goed aan de kaak te stellen.

Ik doe dit niet in het „Studenten-Weekblad”, omdat mij over 't algemeen de toon van dat blad veel te onhebbelijk voorkomt, dan dat ik mijn kostbaren tijd zou besteden tot vulling van dat week-papier!

Het eerste artikeltje handelt over: „Het socialisme van een katholiek standpunt”.

Daarin tracht J. F. L. aan te toonen, dat het katholicisme zeer goed met sociaal-democratie kan samengaan.

Onzin! Verlokkerij! Als dat samengaan dan zóó goed mogelijk is, waarom ons dan steeds in de wielen te zitten?

Waarom dan dat zwoegen van uw kant om zoovele tevreden arbeiders op te ruïen én tegen hun overheid én tegen hun geestelijkheid?

Of weet ge soms niet, dat zij, katholieken, evenals eerbied ook gehoorzaamheid aan beide verschuldigd zijn?

Waarom dan steeds dat spotten met en belachelijk maken van vele onzer instellingen?

Neen! zóó kunnen wij nooit samengaan!

Dan wordt in een volgend artikel op een intens miselijke wijze gesputterd (zooals dit sociaal-democraten alléén kunnen*) tegen pater Ermann, S. J. Verbeeld je! De schrijver van dat stukje ('t is de heer Th. v. d. W.) is zoo immens aanmatigend, dat hij 't van den kant van pater Ermann un-fair durft noemen, dat deze een lezing hield voor de R. K. studenten-vereeniging (nota-bene een besloten gezelschap) over een verslag van een voordracht, door ds. Hugenholtz voor de sociaal-democratische propagandaclub gehouden, zonder hem of de zijnen daarvan vooraf in kennis gesteld te hebben! En dat niet alléén. Men had hen ook moeten uitnoodigen die lezing te komen bijwonen!!

Stel je eens voor!

Gij zoudt zeker ook verlangen, mijnheer v. d. W., dat ik u ook dadelijk bericht stuurde of inviteerde, wanneer ik met mijn club aan de koffietafel de sociaal-democratie eens ter sprake breng! Wat gaat het je toch waarachtig aan, wat wij in onze besloten vereeniging beweren!

Verder zegt de schrijver nog: dat de heer Ermann geen lid is van het Delftsch studentencorps en dat hij hem gaarne eens als meerderjarig groen zou willen ontmoeten!

Is dat soms een mop? Of is 't misschien een bewijs voor of tegen de handeling van pater Ermann?

Weet je wat ik denk, dat je bedoeling is?: Je wil nu per se een kolom vol maken met geschetter tegen pater Ermann. En daar je 't niet op een degelijke manier kunt doen ben je wel verplicht een hoop nonsens te verkoopen. Is dát soms fair optreden?

Dan daagt ge pater Ermann nog uit om „aan een openbare vergadering zijn aanval tegen Hugenholtz' rede te herhalen!”

En de heer J. W. A. noodigt in een volgend artikel nog iemand uit, n.l. mr. W. H. Pelster, om een voordracht, die hij te Waalwijk gehouden heeft, te komen herhalen.

Weet je hoe jullie je aanstelt? Als een groote troep kwajongens, die iemand op straat lastig vallen, met steenen gooien en dan uitbrullen: „Kom maar 's op als je durft!”

Of denk je soms, dat deze invités 't niet in de smiezen hebben, dat als ze komen, ze in 't publiek uitgescholden en belachelijk gemaakt worden? Denk je dat? Dan zou ik bijna zeggen: Wat zijn jullie dan nog groen!

En als dan de heer J. W. A. beweert, dat hij 't zoo treurig vindt, dat door de inwoners van Waalwijk „bewerkt” is dat Mr. Troelstra aldaar geen lezing kon komen houden, dan zeg ik met evenveel recht, dat 't niet treurig is.

Ik kan me heel goed begrijpen, dat er menschen zijn, die hun uiterste best doen om de sociaal-democraten overal te weren als een pest-baccil!

Zij zijn er zelf de oorzaak van.

Ware hun optreden bezadigder, waren het geen spotters met alles wat heilig is, waren het geen opruiers tegen het door God gesteld gezag, voorzeker, de arbeider zou dan veel voordeel van hun werken kunnen genieten, en zij konden dan ook op samenwerking rekenen.

Maar hun onhebbelijke manier van optreden is oorzaak, dat wij, katholieken, in het algemeen met hen niet kunnen samengaan. . . .

Ik wil hierbij nog even opmerken, dat de heeren sociaal-democraten nu niet moeten denken, dat ik hiermede een polemiek open. Volstrekt niet.

1°. Heb ik mijn tijd veel te lief.

2°. Haalt 't toch nooit iets uit.

Zij willen nu eenmaal altijd gelijk en het laatste woord hebben.

5 Nov. 1900.

FRITS BEUKERS.”

Wij hebben in dit stukje geen enkel argument kunnen vinden tegen onze beweringen aangaande arbeidersbeweging en katholieken. Niettegenstaande de heer Beukers ons eens goed aan de kaak gesteld heeft, zijn onze stukken in de Weekbladen van 10 en 31 Mei, en 10 November, dus nog onaangetast.

*) Wij erkennen gaarne dat gij ons verre de baas zijt, meneer Beukers.

De aanmerkingen die de heer Beukers op ons te maken heeft, zullen wij niet bespreken. Zij zijn van een te gering soort en getuigen niet voor den goeden smaak van den schrijver.

Eene opmerking alleen. De heer Beukers ziet terecht een onderscheid tusschen zijn toon en den onze. Dit hopen we maar, dat dit onderscheid niet verdwijnen zal door een nadering van den toon der Weekblad-schrijvers tot den schrijftrant-Beukers, want dat zou geen omhoog-gaan zijn.

J. W. A.

Nog eens: eene noodlottige gewoonte.

„Aan TH. v. d. W.”

In zijn artikel „Vergissing en Onkunde”; houdt v. d. W. eenige zeer ware beschouwingen, maar de door mij opgeworpen kwestie wordt door hem bijna niet aangevoerd.

Bijna zeg ik omdat hij, na eerst eene juiste beschouwing te hebben gegeven over de sympathie-volle-bourgeoisie (die ik verder gemakshalve s-v-b zal noemen) ten slotte zegt; dat men zich wel driemaal moet bedenken voor mogelijk gegronder aanmerking te maken op eene socialistische uiting, ziende het gevaar van voedsel te geven aan de kletserij der s-v-b.

Nu, dat „mogelijk gegronder” is voor mij.

Ik dank u wel, maar dat maakt mij niets wijzer; u gaat er niet op in; omdat u waarschijnlijk vreest, daardoor aan de meergemelde s-v-b voedsel te geven.

En hier juist wilde ik u hebben.

Het gevaar van de verkeerde uitingen (waarop ik straks nog uitvoeriger terug kom) is grooter en toch in ieder geval direkter dan het gevaar der gegronde aanmerkingen die naar aanleiding van die uitingen gemaakt kunnen worden. Dit nu juist wil ik toelichten.

Het gevaar schuilt niet bij de s-v-b maar in eigen boezem en in het vijandelijke kamp tegelijk. Vooral de zoekenden, de komenden naar onze idee, zullen langer vervreemd blijven van ons, wanneer dergelijke uitingen regel blijven. De wrevel en ergernis in eigen boezem verwekt zijn veel gevaarlijker dan die bij de meergemelde s-v-b, daarbij komt nog dat den tegenstander onnoodig een wapen in de hand wordt gegeven.

Nu spreekt van zelf verder, dat het volgens mij goed is; dat een onzer over deze kwestie begint te spreken (aangenomen dus dat mijne schatting van het gevaar juist is). Daarom sprak ik, en zal ik blijven spreken.

Luister slechts:

Wanneer de socialist krasse woorden gebruiken om krasse waarheden te zeggen; zal niemand (de s-v-b als te onbelangrijk nu verder negeerend) daarin iets verkeerd vinden; het is integendeel zeer natuurlijk. Maar moeten daarom tusschen die enorme waarheden door (waartoe ik bijv. de geheele rede van Hugenholtz reken) hatelijkheden en grofheden gevlochten worden? Is dat nu heusch noodig, om krachtig te zijn?

Neen, wanneer gij -waar zijt, zonder meer, zijt gij vanzelf reeds krachtig, want de nuchtere waarheid is niet zacht; maar ze behoeft niet aangepunt, niet stekelig te worden.

Beleefdheid, juist opgevat, is niet „burgerlijk”, is geen burgerlijk monopolie. En wanneer een socialist als hij beleefd is, alleen burgerlijk-beleefd kan zijn, laat hij het dan maar niet zijn. In 't algemeen te spreken van burgerlijke beleefdheid is volgens mij eene vergissing. Zooals ik in het begin beloofde, zal ik nu nog wat uitvoeriger, die verkeerde uitingen toelichten.

Neem „Het Volk”, orgaan van de Arbeiderspartij; zeker een uitstekend blad.

Is 't kamerverslag uitstekend?

Ja, zullen mij vele socialisten en enkele onafhankelijken zeggen, 't is leuk. Ha, juist; maar het is geen goed kamerverslag; of liever het is tevens slecht.

En waarom?

Omdat er naast de harde waarheden die er in voorkomen, verbazend gewerkt wordt met allerlei flauwe waarheden.

Ja, het is waar dat het kamerlid Van Karnebeek jonker is, ook heeft hij een kaal hoofd; maar waartoe dat signalement in een kamerverslag? Wat kan het mij schelen of mhr. X. met waggelenden gang door de vergaderzaal loopt, of mhr. IJ als een dikke gans achter de kathedraal plaats neemt.

Nogmaals 't kamerverslag is leuk, dikwijls zelfs geestig en zou in „de Jonge Gids” op zijn plaats zijn. Maar zooals 't daar nu staat, zal het met de vele dingen in den zelfden geest; de tot ons komenden tegenhouden, etgenstanders en ook medestanders verbitteren.

Is mijne bedoeling u nu duidelijk?

Waren mogelijk mijne opmerkingen gegronder dan die van de s-v-b?

En nu het 2e gedeelte van v. d. W's artikel. Dit was naar aanleiding van mijne opmerking over hetgeen de overheid naar het hoofd werd geworpen, betreffende haar houding bij de Rotterdamsche staking.

Het verwijt dat v. d. W., mij nu maakt is onverdiend. Een lans voor de militaire macht heb ik niet gebroken. Dat heb ik niet gedaan en zal ik ook nooit doen. Deed ik het, (een lans breken nl.) dan was het hier toch in ieder geval voor de overheid en dat doe ik nog.

Beginnen wil ik met te erkennen dat mijne losse opmerking, zonder toelichting niet had moeten gemaakt zijn; maar nu die toelichting door v. d. W. is gegeven, handhaaf ik haar.

V. d. W., overstelpt mij met een aantal feiten, die mij grootendeels bekend waren, en die ik niet graag zou ontkennen. Maar hij geeft mij tegelijk de juiste formuleering aan de hand, die ik eerst niet heb kunnen vinden. Hij zegt nl.

„De justitie is in handen en komt telkens weer in handen van leden der heerschende klasse, die van geboorte tot promotie doortrokken worden (hoe kan het anders) met den klassegeest, die dus de bestaande orde (de wanorde in bezit en recht) aanvaarden en met gerust geweten, zonder het minste vermoeden van partijdigheid, in hunne uitspraken zullen sanctioneeren.”

Volkomen juist, en wees nu zoo goed om in de plaats van justitie, de overheid te zetten.

Was ik nu duidelijker?

(M. H.) D.

Aan (M. H.) D.

Wel zelden had ik lichter taak te vervullen dan (M. H.) D. me door zijn antwoordt oplegt. De vervulling zal dan ook weinig woorden vergen.

Te veel lof stond in zijn stuk tusschen en in de regels, te veel om met passende nederigheid zoo maar zonder 'n lichte rilling van m'n blozende pen te kunnen wisschen. Maar hoe overstelpt ik erdoor werd, het mocht mij nog gelukken zuiver genoeg waar te nemen, dat (M. H.) D. zijn sterkte zocht, waar hij mijn zwakke punt meende te ontdekken. Ik zei dan, dat een niet-snob zich wel drie-maal mocht bedenken, voor hij tegen „mogelijk gegronder” aanmerking tegen eenige socialistische uiting te velde trok. En hierin vindt (M. H.) D. zoo niet zijn verdediging, dan toch zeker de vergoelijkking.

Te veronderstellen echter, dat ik zijn niet eens vage omschrijving van z.g. „bedekte hatelijkheden”, als „mogelijk gegronder” aanmerking zou kunnen kwalificeeren is toch wel wat al te gewaagd, om niet aan ijdel te denken.

Eenigszins wordt dit thans door D. gevoeld waar hij ter omschrijving de kamerverslagen van „het Volk” aanvoert. Zijn aanmerkingen, ik moet het betreuren, maar erkennen toch, zijn de weerklanken der zuivere snobs-bemerkingen, die aan mijn ooren te weinig helaas worden bespaard. Is de rubriek thans aangeduid; — als antwoord zij alleen gezegd, dat, wie in den strijd zijn en bij wijlen den automatischen (schoon zeer knappen) verslagenrommel der enorm-degelijke bladen lezen het een heerlijkheid is met zoo oxydaal-frissche kleuren te zien geschilderd het huishoudentje van het Binnenhof: De mannetjes die onder 't penseel uitkomen leven, en ze zijn (dat is juist de verdediging voor den teekenaar) in volkomen harmonie met hunne uitingen en milieu. Voor wie in den strijd zijn, zei ik; en voor die allen is een geforceerde objectiviteit: afwezigheid of verwatering van emotie.

Voor die in den strijd zijn, zei ik. Maar (M. H.) D. denkt nog aan die kort bij het socialisme staan en zouden kunnen komen in den strijd.

Niet in ieder opzicht is het een voordeel dat velen uit onze klasse overloopen naar 't arbeiderskamp. En de treurige ervaring die wij vaak van ondoordacht overloopen hebben, staat als een dreigende waarschuwing voor onze oogen. — Slechts zij die het proletarisch sentiment hebben

echt en onvermengd, slechts zij die de hitte der verbittering in zich voelen bij het maar altijd weerkeerend en scherper weerkeerend onrecht, slechts zij die den grooten strijd voelen stormen en bonzen in eigen gevoelen en niet door praatjes over taktiek-verschilletjes of ethische ontijdigheden in zich voelen minderen de heftige begeerte om de opheffing der onderdrukking zoo kort mogelijk te doen zijn, slechts die zijn in onze gelederen een aanwinst. Maar het komen van deze zal door geen kamerverslagen worden belet.

Met een elegante buiging lanceert (M. H.) D. een mijner zinnen, om terzelfdertijd dien zin ten aanval tegen mij op te stellen. Een zekere scherpzinnigheid bij deze bewerking kan niet worden ontkent.

Maar indien (M. H.) D. dien zin over justitie leest en voor dat woord in de plaats schuift „de overheid”, dan is hierdoor slechts aangeduid dat van huis uit de overheid partijdig en in het nadeel der arbeiders zal optreden; geenszins echter dat die partijdigheid niet zijn uiting zou kunnen vinden in een misdadig dagorder, in eenigerlei kapitalistische individualiteit.

Integendeel, de basis van onbewuste partijdigheid, baart de vergoelijkking voor een partijdig exces, voor de uitbarsting van bewuste partijdigheid zoo maar even over de grenzen: De kapitalische moraal (thans is wel nadere omschrijving overbodig) zou bij engelen een konsekwentie van onbewuste partijdigheid veroorzaken — in menschen verwerkt zij een toestand, waarin het dagorder om terwille van de mislukking eener staking de arbeiders als honden neer te schieten, een der feitelijke gebeuringen wordt.

Th. v. d. W.

Landnationalisatie.

V.

DIRECTE GEVOLGEN VAN HET NATIONALISEEREN VAN DEN BODEM.

De Landnationalisators willen de grondrente, dat wil zeggen, datgene, dat de grond opbrengt, boven alle uitgaven, op dien grond gedaan, dus ook boven het levensonderhoud van den bewoner — brengen aan de gemeenschap, en de meesten willen dit doen door, met schadeloosstelling den grond te onteigenen, en te brengen aan de gemeenten of aan den staat. Anderen, de z.g. Single-Taxmen, willen alleen de grondbelasting tot het peil der grondrente opvoeren, wat op hetzelfde neerkomt, behalve, dat hier geen schadeloosstelling wordt toegekend, en dat dit stelsel bovendien eenige voordeelen mist, die het andere wel heeft nl. het voordeel, dat wanneer de gemeenschap zelf den grond bezit, dezen ook voor de gemeenschap zoo nuttig mogelijk zal gebruiken.

Wanneer de grond wordt gebracht aan de gemeenschap, dan houdt het onrecht van de uitsluiting der niet-bezitters op. Dan is ieder in staat, zelf grond te pachten, en dan wordt het aanbod van te pachten grond reusachtig groot, te meer, omdat de staat eerst aan de aanvraag om kleine stukken zal hebben te voldoen. Dan zal aan de reusachtige vraag naar grond voor eigen bedrijf kunnen voldaan worden, en dan zullen allen, die een loon verdienen, minder dan het normale peil van levensonderhoud der pachters, zich kunnen wenden tot den grond, die altijd een levensonderhoud verschaffen kan. Dan zullen in den eersten tijd de pachten door het groote aanbod van kleine stukken grond, dalen, en dus zal het peil van noodzakelijk levensonderhoud — de minimum levensstandaard — verhoogd worden. Dan zal er werk zijn voor ontzettend velen in hun eigen belang, en in hun eigen landbouwbedrijf, — wat tengevolge heeft, dat het aanbod van arbeid voor de groot-industrie sterk vermindert — en daarmee de concurrentie der arbeiders om te werken voor een minimum-loon. Maar als het aanbod van arbeid vermindert, dan moet de koop prijs van den arbeid — het loon — hooger worden.

Maar met het dalen der pacht behoort het inkomen, dat de staat daaruit heeft, — niet kleiner te worden — integendeel. Dan zullen de 39 veehouders van Sutherland hun pacht niet kunnen betalen, want de pacht prijs wordt natuurlijk dan bepaald door de concurrentie, en deze richt zich naar de bruto-opbrengst, naar wat de grond kan opbrengen, en dan zullen de 15,000 boeren weer in het bezit kunnen komen van den grond, waarvan zij verdreven zijn,

en zij zullen er weer van kunnen leven, en beter dan voorheen. Dan zullen geen uitgestrekte gronden meer voor jacht gebruikt worden, maar alle grond zal zoo productief mogelijk bewerkt worden, eene productiviteit, die alleen het klein-bedrijf geven kan.

Dan zal slechte grond ontgonnen worden, en alle grond zal zooveel mogelijk worden verbeterd, want dan zal de staat zorgen, dat de pachttermijn lang is (desnoods erf-pacht), en er zal eene vergoeding toegekend worden voor aangebrachte verbeteringen. Dan komt dus de arbeid, die de verbruiker op het land aanwendt, ook aan hem zelve ten goede, en dit zal medewerken tot eene groote uitbreiding der productie.

Maar de waardeverandering van den grond, tengevolge van de uitbreiding en het werken der gemeenschap, komen dan aan deze ten goede, dan krijgt de gemeenschap, wat haar toekomt — geen grondeigenaar wordt meer „slapende rijk”, maar de gemeenschap oogst de vruchten van haar eigen werk, vruchten, die zij nu aan de toevallige grondbezitters moet afstaan. Als de gemeenten het grondbezit, dat zij vroeger hadden, niet hadden afgestaan, dan zouden de meeste nu geen inkomsten-belasting behoeven te heffen en dan zouden toch de gemeente-inkomsten ruimer zijn, zoodat zij beter de instellingen van algemeen nut konden behartigen, die nu wegens geldgebrek vaak verwaarloosd worden.

Voor 300 jaren bijvoorbeeld kocht de gemeente Rotterdam het tegenwoordige Feijenoord, om er duikeldammen aan te leggen voor f 2400. Tegenwoordig, nu die grond al lang weer in handen van particulieren is overgegaan — wordt de waarde van den blooten grond van Feijenoord geschat op 14 miljoen gulden, gevende een jaarlijksche opbrengst van f 560.000, en elk jaar vermeerderd de waarde van den grond van Feijenoord nog met \pm f 1 per M², wat dus de grondeigenaars in den zak steken. Die vermeerderde waarde heeft Feijenoord te danken aan de uitbreiding van Rotterdam — aan den vermeerderde bevolking — aan het vergrootte verkeer — aan de goede inrichting van de havens — allen veranderingen, die door de gemeenschap zijn geschapen, maar waarvan deze nu geen cent voordeel trekt. Had Rotterdam nu alleen maar dat kleine stukje grond, 141 H. A. groot, in bezit gehouden, dan zou de gemeenschap er wel voordeel van gehad hebben, in den vorm van verminderden hoofdelijken omslag.

De pacht van den grond van geheel Nederland, behalve dien der steden, wordt geschat op 270 miljoen gulden, van de geheele staathuishouding, dus met die der gemeenten en provinciën mede, is 210 miljoen gulden, zoodat niet alleen de geheele staathuishouding uit de opbrengst van den staatsgrond bekostigd kon worden, maar ook nog 60 miljoen overbleef.

Alle andere belastingen kunnen dan worden afgeschaft, en daarmee wordt een bestaand kwaad opgeheven, want de tegenwoordige belastingen nemen den één van zijn rechtmatig eigendom af, om het den anderen te geven. Zij vereischen groote kosten vóór hunne inning — een groot aantal ambtenaren is er voor noodig, en zij geven, omdat zij niet direct voor allen controleerbaar zijn, aanleiding tot machtsmisbruik, tot ontduiking, tot meened — zij veroorzaken misdaden en verlagen de moraal. Bovendien drukken zij de productie — zij houden de prijzen van noodzakelijke levensbehoefte hoog, doordat zij drukken op de bedrijven — zij straffen iemand, die bijvoorbeeld een huis bouwt, doordat zij gebouwde hooger dan ongebouwde eigendommen belasten — en de tegenwoordige grondbelasting, die den grond belast naar de opbrengst, beloond zelfs degenen, die den grond onbebouwd laten, en dus niets laten opbrengen, terwijl zij drukt op degenen, die zooveel mogelijk van hun grond zoeken te maken.

S. H. STOFFEL.

Berichten en mededeelingen.

D. S. C.

Gekozen tot Commissaris van den Senaat H. WIRIX met 85 van de 142 uitgebrachte stemmen.

Tot 2^{en} Commissaris van den Senaat: B. F. PRAGER.

Uitslag stemming $\frac{2}{3}$ artikel. Aantal stemgerechtigde leden 333. $\frac{2}{3}$ = 222. Uitgebracht 252. Ongeldig 1.

Blanco 2. Tegen 13. Voor 236. Dus is de Wetswijziging aangenomen.

Almanak.

De redactie schrijft een prijsvraag uit voor een schutblad.

HH. Secretarissen worden dringend verzocht de jaarverslagen in te sturen, met het oog op het tijdig uitkomen van den Almanak!!

Vervolg nieuwe Besturen.

Vrije Studie.

A. S. C. STOOP, President.
S. P. J. VAN HOOGSTATEN, Secretaris.
C. W. J. HOYER, Thesaurier.
A. PLATE, Vice-President.
L. N. VAN DE STADT, Commissaris.

Carousselvereniging.

J. H. C. SALBERG, President.
A. S. C. STOOP, Vice-President.
J. H. C. KAKEBEEKE, Secretaris.
O. C. A. VAN LIDTH DE JEUDE, Thesaurier.
C. J. VAN RANDWIJCK, Commissaris, Vice-Secretaris.

Tooneelgezelschap.

P. H. HENDRIKS, President.
H. W. SNIJDERS, Secretaris.
G. F. J. GONGGRIJP, Thesaurier.
A. S. C. STOOP, Vice-President.
L. N. VAN DE STADT, Commissaris.

Technisch Leesgezelschap.

J. STRUMPLER, President.
TH. B. ROSSKOPF, 1^e Secretaris.
A. DE KANTER, 2^e Secretaris.
A. S. C. STOOP, Thesaurier.

I. G. O. V.

A. G. VAN WAVEREN, President.
E. P. HAVERKAMP BEGEMANN, Secretaris.
J. H. C. KAKEBEEKE LZN., Thesaurier.
J. H. C. SALBERG, { Commissarissen.
A. FERF, }

Studentenbladen. „Minerva.”

A. PLATE, Praeses.
H. WERKER, Ab-actis.
A. R. HULSHOFF, Fiscus-bibliothecaris.

„Vox Studiosorum.”

G. F. J. GONGGRIJP, Praeses.
G. J. VAN DER HOEVEN, Ab-actis.
H. A. VAN BAAK, Fiscus.

Het Bestuur van het Studenten Scherm- en Gymnastiekgezelschap „Odin” maakt bekend, dat op de alg. vergaderingen van 25 October en 8 November o. a. de volgende nieuwe wetsartikelen zijn aangenomen.

Art. 6a. Men wordt contribueerend lid door zich als zoodanig schriftelijk bij den Secretaris op te geven.

Om contribueerend lid te kunnen worden moet men minstens 8 maanden gewoon lid der vereeniging geweest zijn.

Art. 6b. Een contribueerend lid kan driemaal op gewone oefeningsavonden geïntroduceerd worden, heeft een adviseerende stem op de algemeene vergadering en heeft toegang tot alle feesten door de vereeniging te geven met recht op een door het Bestuur te bepalen aantal introductiekaarten.

Art. 65a. De contributie der contribueerende leden is bepaald op f 3,— per jaar, te voldoen in 2 termijnen; van 1 Oct. tot ult^o. Jan. f 1,50, van 1 Febr. tot ult^o. Sept. f 1,50.

Met het oog op de uitvoering welke zal plaats hebben op Vrijdag 30 November a. s. en gevolgd wordt door bal, ligt voor hen, die geen lid van „Odin” meer zijnde, contribueerend lid wenschen te worden, eene lijst ter teekening in de keuken der Polytechnische School.

Namens het Bestuur,
JK. MERCX,
Secretaris.

B I J V O E G S E L

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van DONDERDAG 15 NOVEMBER 1900.

Ondergeteekenden betuigen hunnen hartelijken dank voor de vele bewijzen van deelneming, ontvangen bij het overlijden van hunne geliefde Dochter en Zuster
AGATHA GERARDINA KOENE.

A. CH. NIEUWLAND—SCHIMMEL.
JOHAN KOENE.
ELSJE KOENE.
CHRISTIAAN KOENE.

DELFT, 10 November 1900.

DINEEREN.

Gelegenheid om goed te DINEEREN voor 90 cents de persoon.

Brieven onder No. 1839 S W Bureau van dit Blad.

Eettafel aangeboden.

Adres OUDE DELFT 128a.

REPETITIE-CURSUSSEN

(beknopt aantal deelnemers).

Toegepaste Mechanica (elasticiteitstheorie) en Differentiaal B₁.

Inlichtingen: **DEN HAAG.** Donderdag 22 en 29, Vrijdag 23 en 30 November, 9¹/₂—10¹/₂ uur 's avonds, **Witte de Withstraat 64** (Verlengde van de Piet-Heinstraat).

Te **DELFT:** Woensdag 21 en 28, Zaterdag 24 Nov., 9¹/₂—10¹/₂ uur 's avonds, **Oostsingel 70**, bij Civ. Ing. **J. R. VAN MUSSCHENBROEK.**

HOND te koop gevraagd.

Adres Bureau van dit Blad.

L'Etudiant Socialiste.

Organe international des Etudiants et Anciens Etudiants Socialistes.

(Paraissant le 1er et 15me de chaque mois.)

Abonnement d'un an fl. **1.50.**

Administration et Rédaction: 38, RUE DE TREVES, BRUXELLES.

BRIEFKAARTEN met STADSGEZICHTEN van DELFT.

40 soorten à 2 ct. per stuk

(waarbij Polytechnische School en Societeit Phoenix).

Verkrijgbaar in den boekhandel,

J. WALTMAN Jr.,

Binnenwatersloot.

CORPSLIDMAATSCHAP'S DIPLOMA'S.

De Boekhandel **J. WALTMAN JR.** beveelt zich aan voor het encadreeren van deze diploma's. Monsters van verschillende encadrementsen zijn voorhanden. De aflevering zal zeer vlug plaats hebben, terwijl de prijzen billijk gesteld zijn.

JENEVER

van FLAMENT

is verkrijgbaar à f 1,60 per Liter bij

J. J. G. BOERE,
HYPOLITUSBUURT 2.

DE POLYTECHNISCHE SCHOOL.
ALBUM van lichtdrukplaten van gebouwen en zalen in linnen portefeuille f 2.50.

J. WALTMAN Jr.

GEER 58 en 60. Teleph. No. 155.

DE JONG'S Reclame-Cacao in Luxe verzegelde bussen van 1 kilo, 1/2 kilo, 1/4 en 1/8 kilo. Bekroond op de Tentoonstelling te Parijs [1900] met de Gouden Medaille.

SPRATTS' Vleeschbrood VOOR HONDEN.
Per baal van 50 K.G. f 10,50
" 5 " 10,—
p. 1 K.G. f 0,28, p. 2 1/2 K.G. f 0,60
Per baaltje van 5 K.G. f 1,10
Dogcakes [Walker & Harrison] p. K.G. f 0,24, p. 5 K.G. f 1,—
Per 50 K.G. f 9,—
D. DRONKERS, Geer 58 en 60, (in de onmiddellijke nabijheid van de H. B. S.)

Bij **J. WALTMAN JR.** is verschenen:

Weerstand van Treinen

en

Trekkraft van Locomotieven

door

F. J. VAES, W. I.

Prijs f **0,40.**

Bloemenmagazijn en Kweekkerij, S. BRUIGOM, HOUTTUINEN.

Telefoon interc. 6.

Bekroond SCHIEDAM 1900 met 5 eerste prijzen.

Bloemwerken van kunst en smaak.

LOSSE BLOEMEN, POTTERIE, enz

Uitvoering „ODIN”.

Uitvoering „ODIN”.

